

Despre traficul de persoane

- Sfaturi pentru victimele traficului de persoane
 - Recomandări către organizațiile care oferă sprijin victimelor

Sfaturi date de femei care au fost ele însele victime ale traficului de persoane

Coordination:

Helga Flamtermesky
helgaefr@gmail.com

Further information:

Proyecto Mujer Frontera
mujerfrontera@gmail.com
<http://www.mujerfrontera.org>

Illustrations:

Mónica Lignelli
<http://www.monicalignelli.com>

Voluntary English translation provided by:

PerMondo <http://www.mundo-lingua.org/>
Translators: Jack Levy and Michael Wilkinson

Barcelona 2013

Acest document poate fi distribuit liber

Acest articol face parte dintr-un proiect internațional, „Mujer Frontera”, lansat în anul 2008 cu scopul de a încuraja și a susține femeile imigrante care au devenit victime ale traficului de persoane.

Principalele obiective ale proiectului „Mujer Frontera” sunt: acceptarea victimelor traficului de persoane ca membri ai societății cu drept deplin de a decide și de a acționa liber; să asigure înregistrarea deciziilor și propunerilor lor de către organizații și instituții sociale care previn traficul de persoane și care susțin persoanele traficate. De asemenea, dorește să ofere asistență victimelor altor forme de trafic uman.

Această compilație are ca fundament experiențele și obligațiile femeilor atât din timpul, cât și după ce au devenit victime ale traficului uman. Alcătuirea acestui ghid a fost un proces lung și emoționant.

Au contribuit femei din Columbia, Brazilia, Pakistan, Etiopia, Guatemala, Mexic, El Salvador, Argentina, România, Insulele Filipine, Senegal, Bolivia, Maroc și Republica Dominicană, care au fost traficate în America de Nord, Europa și Asia. Ghidul are la bază experiențele și propunerile acestor femei.

Mulțumim Helgăi pentru grija și răbdarea cu care a elaborat ghidul în Barcelona, traducând și punând cap la cap ceea ce am avut de spus, fiecare cu propria ei cultură și țară de origine, fiecare vorbind o limbă diferită.

Cuprins

CE ÎNSEAMNĂ TRAFICUL DE FEMEI

- Forme de trafic uman
- Cum se începe
- Cele mai comune metode de recrutare a victimelor
- Cum sunt manipulate femeile capturate
- Cum să evadezi

SFATURI PENTRU POTENȚIALELE VICTIME ALE TRAFICULUI UMAN

- Cum poți evita traficul de persoane
- Cum știi că ești o victimă
- Dacă deja ai devenit victimă
- Strategii de evadare
- Salvarea
- Cum să căutăm ajutor
- Când se înaintează plângerea

CUM SĂ NE ÎNGRIJIM DE O VICTIMĂ

- Sfaturile: la ce folosesc?
- Cum să identificăm victimele
- Despre intervievarea unei victime
- Necesitățile victimelor

Ce înseamnă traficul de femei

- Traficul de persoane este o formă de SCLAVIE. Înseamnă a domina, a manipula, a exploata, a răpi libertatea.
- Traficul de persoane este strâns legat de imigrație, de ceea ce este cunoscut ca trafic internațional sau extern. În toate aceste situații, victimele au fost răpite sau păcălite în țara lor de proveniență, în timp ce treceau granița sau în momentul în care au ajuns într-o țară străină. Sunt amenințate, manipulate, izolate, aduse în stare de sclavie, vândute, fie date în schimbul unor bunuri ca arme sau droguri.

DEFINIȚIA ÎNAINȚATĂ DE O.N.U. (ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE)

- Articolul 3, paragraful (a) al Protocolului privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane definește traficul de persoane ca: *recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, prin amenințare de recurgere sau prin recurgere la forță ori la alte forme de constrângere, prin răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de autoritate sau de o situație de vulnerabilitate ori prin oferta sau acceptarea de plăți ori avantaje pentru a obține consimțământul unei persoane având autoritate asupra alteia în scopul exploatarei. Exploatarea conține, cel puțin, exploatarea prin prostituarea unei alte persoane sau alte forme de exploatare sexuală, munca sau serviciile forțate, sclavia sau practicile analoage sclaviei, folosirea sau prelevarea de organe.*
- Ne bucură faptul că există o astfel de definiție astăzi și sperăm ca va fi revizuită și aprofundată în continuare. Credem că această definiție nu ar trebui acceptată cuvânt cu cuvânt, așa cum se întâmplă în multe țări care susțin că traficul apare doar în ordinea dată de această definiție (recrutare, transport, transfer). Totuși, acest fel de a evalua situația face ca identificarea victimelor traficului să fie și mai dificilă pentru autorități și nici nu li se recunoaște suferința.

Exploatarea sexuală:

- Când o femeie sau o fată este forțată să se prostitueze sau să apară în materiale pornografice în locuri publice sau private.
- Când femeile sunt transportate într-un loc cu scopul de a fi violate. De exemplu, în zone de conflict armat sau pe rutele imigranților ilegal.

Mariaj forțat sau de servitudine:

- Femeia sau fata este căsătorită fie fără consimțământul ei, fie ca parte dintr-o înțelegere pentru a plăti o datorie sau pentru a reda onoarea pierdută a unei familii.
- Femeia se căsătorește cu un străin și trăiește în condiții de sclavie, violență, sau izolare. În general, contactul se face prin intermediul internetului, printr-o agenție de mariaj, sau pentru că femeia dorește să primească cetățenie și a plătit bărbatul pentru a se căsători cu ea.

Trafic de organe:

- Privarea de libertate a unei femei pentru vânzarea și traficul de organe (ficat, rinichi, ovare, țesuturi) împotriva voinței ei.
- Am decis să includem în această secțiune și femeile violate pentru ca, după ce au rămas însărcinate, să le fie luat copilul și vândut.

Muncă forțată în condiții de sclavie:

- Munca forțată în condiții de sclavie este caracterizată de violență și tratament inuman sau condiții de muncă inumane. Muncitorii sunt plătiți cu sume foarte mici sau deloc. Munca este, de obicei, fie într-o gospodărie, fie într-o fabrică, fie munci agricole sau în mine.
- Aici includem și cerșetoria: când o femeie e obligată de către altcineva să cerșească, de foarte multe ori fiind forțată și să fure sau să vândă droguri.

CUM SE ÎNCEPE

Împotriva voinței: răpire, sau fata este vândută de propria ei familie. De multe ori răpirea presupune ca fata să plătească pentru a-și recâștiga libertatea. În astfel de situații fetele nu sunt familiare cu locul în care au fost aduse.

Când femeia dorește să emigreze: În astfel de situații, femeile sunt păcălite prin promisiuni false asupra locului de muncă, destinației, condițiilor de trai și de muncă.

CELE MAI COMUNE METODE DE RECRUTARE A VICTIMELOR

Recrutarea:

- Scopul traficantilor este acela de a selecta potențialele victime pentru a emigra și a îndeplini diverse munci în străinătate
- Anunțuri sunt plasate în ziare, în cartiere, în universități, etc. Se folosesc de multe ori nume de companii recrutoare pentru muncă domestică, agenții matrimoniale sau agenții de modă. Una dintre caracteristicile „recrutării” este încercarea de a convinge candidatele că au fost „alese” în urma unei selecții.
- În zonele de conflict, cuvântul „recrut” este asociat cu necesitatea de a convinge oamenii să adereze la un anumit regim, dar atunci când „recrutarea” are loc cu forța sau are loc printr-un mediator care face uz de amenințări, considerăm că această formă de recrutare ține de traficul de persoane, având în vedere că scopul acestuia este a de priva de libertate o persoană.

Ademenirea:

Să iei legătura cu o femeie și să îi promiți un loc de muncă în străinătate. De obicei i se oferă un împrumut, și i se sigură și drumul până la destinație. Femeile sunt abordate în aeroporturi, cluburi de noapte, școli, concursuri de frumusețe, etc.

Înșelarea:

Înșelarea rămâne o constantă a fiecărei etape a întregului proces de ademenire și este folosită pentru a ascunde adevărul sau pentru a masca inexistența adevărului în ceea ce privește destinația, jobul, condițiile de lucru, condițiile de trai, „iubirea romantică”, sau perioada în care femeia trebuie să muncească pentru a-și acoperi datoria față de traficanți.

Din punctul nostru de vedere, înșelarea are două stadii: minciuna inițială a traficantilor și momentul în care victima realizează că a fost păcălită.

Învoirea:

Învoirea este acceptarea sau permiterea a ceea ce traficanții propun femeii înainte sau în timp ce este traficată. Această învoire este falsă, fiind rezultatul înșelării sau, în anumite cazuri, smulsă prin amenințări, violențe, sau prin uz de droguri.

CUM SUNT MANIPULATE FEMEILE CAPTURATE

- Femeile sunt private de libertate, aduse în locuri în care nu cunosc limba, li se interzice să vorbească sau li se controlează conversațiile cu alții, ca de pildă conversațiile la telefon. Orice acțiune este controlată, sau sunt obligate să consume alcool sau droguri. Traficanții fac uz de violență fizică și presiuni psihice pentru a stârni teama și a crea nesiguranță în mintea victimei, pentru a le determina să nu ceară ajutor.
- Amenințările sunt arma cel mai des folosită pentru a manipula victimele. Traficanții fac amenințări la adresa vieții membrilor familiei acestora sau a altor femei sau fete cu care victimele trăiesc în sclavie.
- Li se fură pașaportul, biletul de întoarcere și banii. Deseori li se dau acte false, iar sentimentul că sunt părtașe la un act ilegal le adâncește și mai mult frica.

Salvarea:

Poliția și/sau o organizație non-guvernamentală va conduce/iniția salvarea. Când sunt salvate, femeilor li se oferă îngrijire medicală, servicii juridice și posibilitatea de a se întoarce în țara lor, condiții oferite în funcție de țara în care a avut loc salvarea.

Unul dintre cele mai mari riscuri apare atunci când salvarea are loc în urma unui raid al poliției pentru a depista imigranți ilegali. În această situație, persoana captivă poate fi ținută într-o închisoare pentru imigranți până când se dovedește că este victimă a traficului uman. De vreme ce sunt închise împreună cu traficanții, victimele pot reveni la statutul de sclavi.

ATENȚIE: Acest fapt apare din ce în ce mai des și trebuie raportat/semnalat.

Evadarea:

Pentru multe victime, fuga este singura lor opțiune. În special pentru cele care trăiesc într-un mariaj forțat sau care muncesc în gospodării în condiții de sclavie. Evadarea presupune a-și pune viața în pericol, căutarea ajutorului, și de multe ori, tăinuirea experienței prin care au trecut.

Abandonarea victimei:

Pentru a fi siguri că femeile vor fi deportate, traficanții lasă victimele în fața secțiilor de poliție sau în fața consulatelor sau spitalelor. Traficanții recurg la această practică în special în țările în care imigranții sunt forțați să se întoarcă în țara de origine.

Sfaturi pentru potențialele victime ale traficului uman

Dragă Femeie,

Dacă te îngrijorează sclavia...acum este momentul să încerci să îi pui capăt. Poate chiar acum treci tu însăși prin așa ceva. Vrem să fim alături de tine și să te încurajăm să ieși din această situație, să reușești să depășești ceea ce ți s-a întâmplat, așa cum am făcut fiecare dintre noi. Nu este ușor, dar se poate!

Chiar dacă te simți neputincioasă, sau chiar dacă nu mai poți simți nimic, nu renunța la speranță! Las-o să te ghideze și nu înceta să crezi în tine însăși!

Noi înșine am trăit ceea ce ai trăit tu și vrem să te încurajăm să nu încetezi niciodată să lupți pentru libertatea ta!

Poți scăpa, și vei fi în stare să îți re trăiești viața! Folosește-ți înțelepciunea, inteligența, răbdarea, și creativitatea.

Nu vrem decât ca sfaturile noastre, date din experiența noastră, să te ajute. Noi suntem lumina care te va îndruma pe această cale întunecoasă...

Femeile „Mujer Frontera”

Dacă ți s-a oferit posibilitatea de a pleca într-o țară străină, mai întâi trebuie să te asiguri că:

- Nu te păcălesc cu oferte de joburi sau căsătorie care par desprinse din basme, dar care mai apoi pot deveni cel mai mare coșmar.
- Dacă ți se oferă pașaport, alte documente false sau o altă identitate, ești doar la un pas de a cădea în capcană.
- Dacă ți se propune o călătorie pe care trebuie să o ții secret față de familia ta sau ți se spune să nu mai spui nimănui, nu te încrede în ei! Poți foarte bine să fi fost contactată de cineva care aparține unei rețele de traficanți. Ai grijă mare, acești oameni pot arăta o mască binevoitoare și prietenoasă tocmai pentru a fi cât mai convingători.
- Dacă ai devenit datoare la străini care îți sugerează să plătești datoria prin muncă în străinătate – ai grijă! Cere confirmarea în scris a condițiilor de muncă, dobânda la datorie, și modul exact în care datoria va fi plătită.
- Ai mai mare grijă dacă deja ți-ai dat seama că vor să te înșele și tu te consideri mai vigilentă decât traficanții, gândindu-te că vei putea să îi păcălești! Îți poți pune astfel viața în pericol!

Înainte de a călători:

- Te sfătuim să faci fotocopii la actele personale (pașaport, card de identitate, bilete de drum, carduri de călătorie) și dacă se poate, să salvezi o fotografie de-a persoanei care „te ajută” să pleci. Trimite aceste copii la adresa proprie de email, și, ca să te asiguri că nu vor fi descoperite în cazul în care vor accesa adresa ta de mail, include numele lor, locul stabilit pentru întâlnire, momentul sosirii la finalul unei rugăciuni sau al unui poem lung. Lasă fotocopiiile acestor documente unei persoane de încredere.
- În caz că trebuie, memorează numărul de telefon și adresa consulatului sau ambasadei țării tale din apropierea locului în care consideri că vei ajunge. Dacă nu este nimic în acea zonă/în apropiere, caută/gândește-te la ambasada unei țări în care se vorbește limba ta.

- Caută informații despre organizații și servicii care oferă ajutor femeilor sau imigranților în țara respectivă.
- Pe o bucată de hârtie scrie numerele de telefon și adresele în cazul în care vei avea nevoie de ajutor. Pune-le în țiple de plastic ca să nu se rupă sau murdărească. Ascunde-le în hainele pe care vrei să le porți în timpul călătoriei. Nu uita să iei valută ca să poți să telefonezi într-o țară străină.
- Dacă te afli într-o țară în care nu vorbești limba, sau dacă scrisul este diferit decât al tău, memorează cuvintele „frică”, „ajutor”, „răpire”, „trafic uman” în limba respectivă și păstrează-le scrise și pe o bucată de hârtie.

CUM ÎȚI DAI SEAMA CĂ AI DEVENIT VICTIMĂ

Semne că ai devenit victima traficantilor:

Primul semn este sentimentul că ți-ai pierdut libertatea sau că ai fost răpită. Apoi:

- Ți se confiscă pașaportul
- Ești obligată să folosești un alt pașaport sau o altă identitate
- Te obligă să muncești sau să faci orice alt lucru pe care NU DOREȘTI SĂ ÎL FACI sau îți pun viața în pericol
- Te amenință pe tine sau pe apropiații tăi ca să faci ceea ce îți cer ei sau ca să nu vorbești
- Te supun la violențe fizice sau fac presiuni psihice asupra ta (bătăi, violuri, înfometare, intimidare...)
- Ești sechestrată
- Nu ai acces la nici un mijloc de comunicare
- Te forțează să trăiești în condiții degradante, ca de pildă să dormi în același loc în care muncești; te droghează, sau ești obligată să muncești fără odihnă sau nu îți primești banii

- Controlează tot ceea ce faci sau spui – ești mereu însoțită când ieși, tot ceea ce spui la telefon este ascultat și controlat
- Ești obligată să faci un alt job decât acela care ți-a fost oferit
- Ești obligată să călătorești
- Te-ai căsătorit într-o țară străină dar simți că soțul sau familia lui te exploatează sau te abuzează
- Îți exploatează corpul pentru trafic de organe, pornografie, transport ilegal de droguri sau arme
- ATENȚIE: Principalele semnale sunt uzul forței, al amenințărilor și controlul!

Cine este cel care te-a răpit/care te ține închisă/Cine sunt traficanții :

Traficanții sunt persoanele care te vând, te înșală și te exploatează. Poate fi cineva din familia ta, cineva care trăiește în vecinătatea ta, un străin, un prieten sau cineva cu care te-ai căsătorit și cu care trăiești în străinătate. Sau persoana pe care ai plătit-o ca să ajungi într-o țară străină. Reține/memorează cuvântul „traficant”, și dacă este vorba de mai mulți, „rețea de traficanți”.

DACA AI DEVENIT VICTIMĂ

Nu este important să fii vigilentă numai înainte de călătorie. Câteodată iadul începe în timpul călătoriei, sau în momentul în care ai ajuns la destinație. Esențial este să acționezi rapid!

Ca să acționezi și să iei decizii care te pot ajuta să scapi, trebuie să iei în considerare riscurile și prilejurile favorabile. Vremea, perioada din zi, dacă ești într-un loc public sau privat, situația, cultura, limba vorbită... Toate acestea trebuie luate în considerare când vrei să scapi, să cauți ajutor, să vorbești, să strigi, sau să menții tăcerea.

În timpul călătoriei:

Dacă simți că se fac presiuni asupra ta, dacă ești amenințată sau înșelată în timpul călătoriei, încearcă să faci tot posibilul să scapi sau să ceri ajutor când treci prin aeroporturi sau porturi maritime. Poți face asta în țara ta, sau în momentul în care te deplasezi dintr-un loc în altul, sau când ai ajuns la destinație. Fă tot posibilul să scapi neobservată, sau dacă situația îți permite, încearcă să vorbești cu poliția de frontieră sau stewardezele, scrie cuvântul „ajutor” pe mână și arată-l, sau prefă-te că leșini. Cel mai important lucru este să atragi atenția asupra ta și să găsești prilejul de a vorbi. Dacă traficanții te însoțesc când ceri ajutor strigă sau explică că nu poți fi lăsată singură cu ei. Odată ce ai început să ceri ajutorul, **nu te opri**. Dacă te oprești pentru că ești amenințată sau îți este frică, îți poți pune viața în pericol.

Odată ce ai ajuns la destinație:

Odată ce ai ajuns la destinație se pot întâmpla două lucruri: ți-ai dat seama că ai fost înșelată și că ești în mâna traficanților. Sau, în timp ce ești în căutarea unui loc de muncă în țara în care abia ai ajuns, cazi în mâinile celor care te transformă în victimă a traficului uman.

Conștientizarea faptului că ai ajuns victimă:

Câteodată este dificil să conștientizezi faptul că ai ajuns victimă atunci când trăiești într-o țară străină, și ești conștientă de discriminările de rasă, clasă socială, sex, xenofobie. Este important să conștientizezi faptul că ai ajuns victimă a traficanților tocmai pentru a putea acționa și pentru a căuta ajutor în locul potrivit, pentru că viața îți este în pericol.

Protejează-te, ai grijă de tine:

- Trebuie să te îngrijești de tine (să mănânci și să dormi bine) ca să ai suficientă energie pentru ziua în care vei evada sau vei fi salvată.
- Dacă te lovesc, protejează-ți capul. Asigură-te că ai mereu în apropiere o pernă, o pătură, un carton sau un capac de tigaie ca să le folosești pentru a atenua impactul loviturilor.
- Asigură-te că cel care te ține captivă a mâncat bine ca să fie obosit și să se mișce încet.

- Ascunde obiectele pe care le poate folosi pentru a te răni
- Folosește-ți imaginația pentru a te proteja
- Strigă, cere ajutorul. Cineva poate că te va auzi. Sau comportă-te ca o fantomă ca să nu poți fi văzută sau auzită de traficanți.
- Încearcă să recâștigi controlul asupra vieții tale. Este normal să te simți altfel, să te simți slăbită. Nu lăsa aceste sentimente să te copleșească și încearcă să iei decizii fără a ezita.

STRATEGII DE EVADARE

Pentru marea majoritate a victimelor, singura posibilitate de a pune capăt sclaviei este fuga. Cele mai multe dintre noi fug, făcând uz de mai multe strategii. Sfaturile următoare își propun să îți dea curaj în decizia ta de a scăpa și să îți reamintească că nu ești singură:

Pregătirea pentru evadare:

- Pregătește-te psihic: nu uita că ești o femeie curajoasă, creativă și abilă.
- Fii atentă: ia aminte la orice detaliu, ține minte locurile: locul în care locuiești sau în care îți petreci timpul. Fii atentă la obiceiurile și programul de zi cu zi al persoanei care te ține captivă sau al celor cu care trăiești. Ține minte ora la care aceștia sunt cel mai obosiți sau ocupați, sau dorm.
- Găsește-ți pașaportul și ascunde-l. Sau rupe pagina cu informațiile tale. Im-păturește-o de câteva ori ca să poți să o ascunzi în haine sau în pantofi. Dacă ți-au fost date acte false, NU LE FOLOSI pe acestea.
- Ascunde bani. Cel mai sigur loc este interiorul hainelor tale unde poți coase sau lega o pungă de plastic pentru a păstra banii și documentele. Poți de asemenea să le ascunzi în părul tău.
- Dacă poți, pregătește o pungă cu haine, acte și apă pe care să o păstrezi ascun-să pentru ziua evadării.

- Dacă ai un telefon cu aparat foto, fotografiază locul, oamenii, sau orice act care conține numele lor sau adresa în care ai fost ținută captivă. Acestea vor fi utile în cazul în care vei vrea să depui plângere.
- Alegeți locul în care vrei să ajungi; gândește-te cum poți ajunge acolo. Trebuie să ajungi la o instituție publică, de exemplu un consulat, o secție de poliție, o biserică sau un spital. Astfel nu te vei simți pierdută și vei putea cere ajutorul mai repede. Dacă te vei îndoi de tine în vreun moment al evadării tale, vei pierde timp prețios!
- Creează o diversiune când evadezi: lasă ușa băii încuiată, aranjează un morman de haine sub pătură așa încât să pară că ești în pat, lasă o oală fiebând la foc mic,...orice lucru care ar lăsa impresia că încă ești acolo. Astfel, pentru o perioadă de timp nu va fi simțită lipsa ta.
- Dacă alegi să fugi într-un loc aglomerat (centre comerciale, aeroport, spital) distrage atenția prefăcându-te că ai leșinat sau strigând după doctor sau poliție. Dacă vei căuta o ascunzătoare ca să scapi, nu te ascunde în baie pentru că acolo este primul loc pe care îl vor verifica. Ascunde-te într-un birou, un magazin, o cabină de probă, sau o bucătărie.
- Când vei evada, nu știi cât timp va trebui să rămâi cu aceleași haine. Dacă poți prevedea dinainte, poartă pantofi fără tocuri înalte (te poți preface că te-ai rănit la o gleznă în caz că te obligă să porți pantofi cu toc) și haine în care să te simți confortabil în momentul în care ceri ajutorul. Câteodată, felul în care o femeie este îmbrăcată o poate face să-i fie rușine să ceară ajutorul, însă nu uita că cel mai important lucru este să îți salvezi viața așa că trebuie să ceri ajutor indiferent de cât de jenată te simți.

SALVAREA

Din păcate, șansele de a fi salvată de către altcineva sunt minime. De obicei, acțiunile de salvare se desfășoară în locuri de prostituție sau în alte locații ca fabrici, centre de activitate sau ferme în care s-ar putea afla muncitori ilegali. Multe salvări au loc când poliția inspectează astfel de centre de activitate sau caută imigranți fără permis de muncă. În aceste situații poliția descoperă oameni care se află într-o stare de sclavie evidentă (legați sau închiși) sau cineva cere ajutorul explicând că este victimă a traficantilor. Este important să profiți de aceste momente ca să ceri ajutorul.

Când cineva este salvat pot apărea trei situații:

1. Victimele sunt duse într-un loc special pentru imigranți sau pentru persoane traficate unde li se oferă adăpost, asistență medicală și psihologică pentru câteva zile. Dacă îți devine clar faptul ca nu îți înțeleg situația, cere azil politic. Astfel vei fi pusă în contact cu alți oficiali care pot înțelege mai bine cât de gravă este starea în care te afli.
2. Poți fi trimisă într-o închisoare sau centru pentru găzduirea imigranților până când sunt expulzați sau deportați. Atenție! În această situație trebuie să anunți oficialii că ești o victimă a traficului uman ca să fi dusă în altă locație și să primești un tratament diferit. O procedură comună este de a te ține acolo până când vor putea dovedi că ești victimă a traficului uman. Ai răbdare în timpul interogărilor! De multe ori te vor considera suspect înainte de a fi identificată ca victimă.
3. Deportarea în țara de origine. În această situație trebuie să insiști că ești victimă a traficului uman pentru a ți se acorda șansa de a alege să te întorci acasă sau nu.

Poți de asemenea să provoci salvarea sunând poliția la ambasada țării tale. Ai putea să ceri altcuiva să sune poliția pentru tine. Dacă ești închisă împreună cu alte persoane este recomandabil să suni pentru a cere ajutorul (fără să-ți dai numele însă) sau să suni și să spui că sunt persoane sechestrate sau că sunt copii exploatați pentru ca autoritățile să fie înștiințate asupra situației și să facă investigații.

Trebuie să afli adresa la care locuiești sau să oferi cel puțin un punct de reper ca să te localizeze. Poate fi foarte intimidant când vine poliția așa că trebuie să găsești curaj să le ceri ajutorul când ți se adresează.

În anumite țări există organizații care oferă servicii speciale pentru femeile abuzate de partenerul lor; te poți adresa lor pentru a le cere ajutorul.

CUM SĂ CĂUTĂM AJUTORUL

Pentru a deveni liberă ai nevoie de ajutor ca să fii salvată dar și ca să nu fii prinsă de cei care te-au ținut captivă.

- Găsește oamenii care te pot ajuta. Dacă nu ai încredere în cineva din apropierea ta, nu te risca. Depinde de situația în care te afli.
- Considerăm că este vital să ceri ajutorul în locuri aglomerate ca: stații de poliție, spitale, biserici, școli, centre comerciale, aeroporturi, etc. În funcție de locul în care te afli considerăm că este esențial să nu rămâi singură și să fie oameni în jurul tău care să îți dea seama că ai nevoie de ajutor. Dacă îți este teamă să le spui că ești o victimă a traficantilor spune că ai fost răpită sau că ești grav bolnavă.
- După ce ai cerut ajutorul într-o astfel de locație cere să îți fie făcută legătura cu ambasada țării tale, sau cu serviciile sociale ale țării respective sau cu orice organizație care ar putea să te ajute, precum Crucea Roșie, Amnesty International, Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), asociații ale femeilor, sau orice altă organizație.
- Nu le spune niciodată locul în care ai locuit dacă vor să te ducă înapoi. Spune-le mai bine că nu știi. Spune-le doar când ești sigură că ai fost salvată.
- Dacă te afli într-o țară în care nu cunoști limba, fă tot posibilul să îi faci să conștientizeze situația ta. De exemplu, cere-le să vorbești cu ei folosind internetul. Caută un dicționar online ca www.translate.google.com, în care ceea ce vei scrie în engleză să fie tradus în limba locală, ca să se înțeleagă ceea ce ai scris.
- Folosește cuvinte puține când ceri ajutorul. De exemplu, „am fost răpită”, „vor să mă omoare”. Vei atrage atenția cu astfel de fraze. Apoi, poți să le explici prin ceea ce ai trecut. Nu uita că mulți oameni nu știu ceea ce înseamnă traficul uman așa că atunci când ai fost eliberată nu pierde timpul explicând detalii pe care ceilalți nu le pot înțelege. Este mai bine să te folosești de cuvinte care să-i facă pe ceilalți să reacționeze.

- Încearcă să fii directă și să folosești cuvinte care să exprime esențialul. Nu-ți spune povestea decât acelor oameni care te pot ajuta. Repetă încontinuu că ai nevoie de ajutor și felul în care ai nevoie să fii ajutată. De exemplu: să iei legătura cu poliția, un medic, ambasada țării tale, familia, sau o organizație non-guvernamentală.
- Dacă ai hotărât să nu spui nimănui, găsește-ți pe cineva care să te ajute ca să nu trebuiască să treci printr-un calvar de una singură. De exemplu, du-te la întâlnirile pentru drepturile femeilor, imigranților, etc.

DACĂ CERI SĂ FACI PLÂNGERE

- Odată ce ai scăpat de cei care te țineau captivă, poți să faci plângere împotriva lor la poliție sau un avocat. A iniția o acțiune penală înseamnă a trece printr-un proces lung și câteodată dureros pentru că va trebui să re trăiești iar și iar ceea ce ți s-a întâmplat, însă acest lucru te poate ajuta.
- Nu depune plângere doar pentru că cineva te obligă. Ai tot dreptul să cântărești care sunt avantajele și dezavantajele de care vei avea parte în viața ta procedând astfel.
- În anumite țări nu se acordă ajutor decât acelor persoane care fac o astfel de plângere.
- Trebuie să deții informații despre cei care te-au ținut captivă sau asupra locului în care ai fost ținută. Este important să deții și să-ți amintești multe detalii.
- Când faci plângere chiar și în calitate de victimă, este foarte posibil să fii chemată în instanță ca martor.
- Odată ce o plângere a fost înaintată, toate eforturile se vor îndrepta către prinderea acelor persoane sau a rețelei de persoane implicate și, drept urmare a acestui fapt, vei simți că nevoile și siguranța ta nu mai sunt o prioritate. Trebuie să te asiguri că nici ei și nici tu nu vei uita că cel mai important lucru este siguranța ta.

- Nu ezita să ceri ajutor pentru nevoi de bază cum ar fi vindecarea rănilor, detoxifierea în urma dependenței de droguri, să primești mâncare suficientă, să ai parte de haine și acces la toaletă. Este important să fii mereu în compania celorlați și să nu fii izolată.
- Dacă te simți amenințată și lipsită de protecție poți cere să se încheie procesul de urmărire.
- Când ceri ajutor și faci o plângere este posibil să ți se ceară să îți spui povestea și în fața altor oameni și prin diverse modalități/mijloace de comunicare. Ia-ți timpul necesar pentru a reflecta la toate acestea înainte de a lua o decizie pentru că pot avea efect puternic asupra stării tale psihice și asupra procesului de reintegrare socială iar tu, în schimb, vei deveni un mijloc de a câștiga bani pentru cei care îți vor vinde povestea. Credem că este într-adevăr important ca multe astfel de întâmplări să fie făcute publice, dar vrem să subliniem și daunele pe care aceste dezvăluiri le pot aduce unora dintre victime.

Cum să ne îngrijim de o victimă

SFATURILE: LA CE FOLOSESC?

Din experiența noastră de victime, am văzut că lupta contra traficului uman nu este destul de eficientă și că resursele pentru îngrijirea victimelor sunt reduse. Bunele intenții exprimate de diverse țări la nivel internațional sau în presă pălesc odată ce realizăm că nu sunt resurse sau nu se iau măsuri concrete pentru a avea grijă de victime. Vrem să facem ca vocile lor să fie auzite în cadrul discuțiilor internaționale legate de traficul uman.

Pentru a înțelege nevoile victimelor recomandăm să se facă apel la experții care au stabilit indicații, sfaturi, politici și recomandări referitoare la traficul și îngrijirea victimelor, la aceia care și-au imaginat victimele mai degrabă decât să fi avut un dialog deschis cu acestea, și la cei care se îngrijesc de victime. Credem că recomandările rezultate în urma unei victime imaginate vor atrage politici care sunt dificil de implementat și care devin ineficiente în practică.

Aceste recomandări țintesc două grupuri:

1. Oameni și organizații care fac eforturi pentru a găsi posibilele victime ale traficului, pentru a avea grijă de ele și a le proteja.
2. Oameni care lucrează pentru sau ajută victimele în acele locuri în care ele pot veni să ceară ajutorul, precum spitale, biserici, grupuri de imigranți, centre de asistență, adăposturi pentru femei, școli, etc. Am identificat aceste locuri ca fiind alese cu predilecție de victime pentru a cere ajutor în mod direct sau indirect, fapt care poate ridica probleme atunci când aici nu se înțeleg problemele legate de trafic, și prin urmare, va fi dificil pentru ele să găsească ajutor sau pur și simplu nu vor ști că există centre de asistență.

Ambele grupuri au nevoie de îndrumări.

Sperăm ca recomandările noastre să fie văzute ca un efort de a atrage atenția asupra victimelor traficului și a circumstanțelor deosebite în care se află fiecare persoană traficată.

CUM SĂ IDENTIFICĂM VICTIMELE

Pentru a putea identifica o victimă nu trebuie să considerăm că toate victimele sunt la fel sau că toate trebuie să fie îmbrăcate prost, cu vânătași și tăcute.

Există trei situații care determină modul prin care putem să identificăm o victimă și cum să i ne adresăm:

1. Dacă a fost salvată:

În general, în această situație victima nu era pregătită să ceară ajutor și este greu să o identificăm ca victimă. Vei avea nevoie de mai mult timp ca să i te adresezi. După salvare persoana se află într-o stare de șoc cauzată de frică și nervozitate/încordare, mai ales atunci când ignoră tot ceea ce i se întâmplă după ce a fost salvată.

Când salvarea are loc în cursul unei acțiuni cu caracter politic sau al unei inspecții la locul de muncă în care există indicii că există persoane traficate, este nevoie să izolăm acele persoane care se presupune a fi „șefii” pentru a putea întreba acele femei dacă se află acolo din proprie voință sau dacă au nevoie de ajutor să plece de acolo.

Odată identificate, este bine să fie lăsate să își strângă lucrurile ca să nu li se creeze impresia că sunt tratate ca infractori. Ar trebui să li se acorde timp să își schimbe hainele dacă sunt îmbrăcate sumar sau poartă uniforme de lucru.

Dacă sunt întrebat direct dacă sunt victime ale traficului este posibil să nu primim nici un răspuns pentru că această expresie poate să nu le fie familiară. Este mai bine să fie întrebat dacă au fost răpite sau simt că sunt exploatate.

După ce au fost salvate trebuie să fim conștienți că victimele pot avea o oarecare lipsă de încredere. Această atitudine va determina ceea ce vor spune și ce atitudine vor avea față de poliție și față de persoanele instruite să le ofere ajutorul.

Când are loc salvarea unui grup de persoane în același timp, întotdeauna vor exista persoane care se simt mai defavorizate decât altele, sau unele care sunt judecate aspru sau chiar respinse de grup. Din această cauză este preferabil ca primele interacțiuni să aibă loc cu fiecare în parte.

Trebuie să arătăm și consecințele grave care apar din nerezunoașterea unei victime pentru că în aceste situații persoanele pot fi deportate sau reținute. Trebuie arătat și faptul că șansele ca acestea să cadă iarăși în mâinile celor care le-au exploatat sunt foarte mari.

Dacă au fost găsite femei bătute și drogate este foarte posibil ca acestea să fie sclave, dar în același timp vor fi paralizate de frică și de efectul drogurilor și nu vor fi în stare să ceară ajutor sau să răspundă la întrebări.

A nu se uita că tăcerea sau frica de a vorbi pot fi un indicator că femeia în cauză este drogată și nu este posibil să răspundă în mod corect la întrebări. În această situație trebuie să li se acorde timp, sau să se caute răspunsuri din alte indicii.

Înainte de a lua o femeie salvată asigurați-vă că nu are copii de care să fie despărțită și care s-ar afla într-un mare pericol.

Semnele fizice ale violenței, ale oboselii extreme, subnutriție sau lipsa igienei pot ajuta la identificarea unei victime. Sfătuim ca femeile să fie întrebat unde dorm, unde mănâncă și se spală pentru că, în general, victimele dorm, mănâncă și se spală în același loc.

Este dificil să salvezi femeile care sunt victime ale unor forme de trafic specifice precum sclavia prin mariaj forțat, sclavia care include munca casnică, care au loc în spații ferite/private precum „familia”. Din această cauză este important să ajungem la aceste victime.

2. Dacă victima a evadat:

O femeie care a scăpat pe cont propriu a fost nevoită să se folosească de curajul și inteligența proprie și a supraviețuit datorită abilității ei. Astfel conversația cu o astfel de femeie va fi altfel decât cu victimele care au fost salvate. Atitudinea ei poate inspira faptul că își recâștigă controlul asupra vieții ei și că vrea să ia parte la deciziile care o pot afecta. Totuși, chiar și femeile aflate în această situație pot simți frică și vulnerabilitate.

Vrem ca această atitudine de curaj și voință să fie recunoscute ca atare pentru că este bine să nu se acorde încredere totală acelor victime care arată mare putere de a controla pe alții sau care arată un exces de încredere în sine. Descurajăm ideea unei „victime perfecte”, care are un comportament care se pliază pe ideile și nevoile presupuse ale instituțiilor care oferă sprijin (cum ar fi situația în care cineva are nevoie să plângă, să vorbească sau să tacă).

Femeile care scapă simt teamă. Unele plâng, altele înțeleg că au nevoie de ajutor, altele par „absente”. Puterea de care au avut nevoie pentru a evada poate genera reacții emoționale și fizice complexe precum anxietate, depresie, euforie, mânie, etc.

Victimele care au evadat caută imediat ajutor sau se duc în locuri diverse fără să știe ce să zică. Unele ajung să doarmă pe stradă până să găsească pe cineva care să le vorbească limba.

Locurile predilecte sunt stațiile de poliție, spitalele (de multe ori stau vizavi de un sediu așteptând să vină cineva care să le pună întrebări), biserici, centre de ajutor, aeroporturi, porturi, stații de autobuz, ambasade. Unele aleg să ceară ajutor pe stradă, de obicei de la femei sau de la imigranți.

Din nefericire, mulți oameni nu sunt conștienți de prezența traficului uman. Chiar și așa, am văzut creativitatea multora în a le ajuta, ignorând problemele sau riscurile la care se supun.

3. Dacă a fost abandonată de către Traficant:

O victimă este abandonată de către traficanți în momentul în care aceasta nu le mai este de nici un folos și trebuie să le îndepărteze de pe teritoriul lor. De obicei, traficantul o va duce și o va lăsa la o ambasadă sau la poliție, de obicei spunând că este o hoată sau o imigrantă fără acte pentru ca ea să fie închisă sau deportată.

Victima abandonată este, de obicei, dezorientată, drogată, bătută sau complet dezbrăcată ca să nu plece de unde a fost adusă; umilită și cu încrederea în sine zdruncinată. Nu știe cum să ceară ajutor și le este teamă să nu fie trimise la închisoare.

Vă rugăm să o calmați, să îi explicați că a fost victimă a traficului de persoane sau supusă sclaviei. Vă rugăm să nu o tratați ca pe un delicvent și să îi acordați șansa să descrie condițiile în care trăia ca să putem identifica circumstanțele în care a avut loc traficul de persoane.

DESPRE INTERVIEWAREA UNEI VICTIME

Prima convorbire trebuie să fie bine pusă la punct dinainte pentru a putea ajuta femeia atât din punct de vedere emoțional cât și fizic, și nu pentru a o obliga să denunțe pe traficant.

Înainte de a începe convorbirea:

- Asigurați-vă că femeia se află în siguranță și că are un loc în care se poate odihni.
- Oferiți-i mijloace prin care să își poată vindeca rănille fizice.
- Oferiți-i ceva de băut și de mâncat.
- Identificați dacă femeia se află într-o stare de șoc sau dacă este drogată, dacă pare „absentă” și ajutați-o să își revină. Dacă este interviuată înainte de a-și recâștiga controlul, de a-și reveni, este posibil să facă confuzii, sau să uite mai târziu, tot ceea ce a spus la convorbire.

- Aveți răbdare dacă o femeie alege să rămână tăcută, să plângă, sau să vorbească cu mânie, dacă dorește să aibă parte de ajutor deosebit sau are pretenții, revendicări.
- Ajutați-o să stabilească care sunt nevoile urgente și nu uitați: este dificil pentru ea să ceară ajutor!

În timpul convorbirii:

- Nu uitați că multe victime nu cunosc termenul legal care se aplică situației în care se află. Arătați flexibilitate în privința termenilor pe care îi folosiți.
- Nu îi creați speranțe false ca să o determinați să vorbească.
- Tratați-o ca pe o posibilă victimă și nu ca pe un posibil infractor.
- Este recomandabil ca interviurile să fie conduse de către femei.
- Înlesniți comunicarea prin intermediul unui translator.
- Asigurați-vă că convorbirea este făcută o singură dată și nu o presați să își explice situația la nesfârșit mai multor persoane, precum poliția, organizații non-guvernamentale, medici, psihologi, asistenți sociali.
- Nu luați un convorbire cu scopul principal de a identifica traficanții. Începeți prin a întreba ce simte și ce are nevoie.
- Dacă o femeie nu vrea să aibă de-a face cu poliția, facilitați contactul cu o organizație care poate servi ca un mediator.
- Dacă femeia arată semne că îi este frică, luați în considerare faptul că frica poate fi provocată de concepții religioase care pot ține de magie, credința în vodoo.

- Când vorbiți cu ea nu folosiți prea des cuvântul „victimă”, încercați să găsiți alte cuvinte cu care să își poată identifica experiențele (Când ați fost răpită? În timpul în care ați fost sechestrată ați fost supusă la abuzuri?). Am descoperit că astfel femeia se poate concentra asupra lucrurilor care i s-au întâmplat și nu se simte copleșită de cuvântul „victimă”. Atunci când o femeie este în procesul de a-și recâștiga controlul asupra vieții ei și asupra deciziilor din viața ei, ideea de „victimă” poate fi o piedică în procesul de vindecare și este nevoie de timp pentru a-și recunoaște situația.
- Recunoașteți-i calitățile și aduceți-i aminte de cât curaj a dat dovadă.
- Folosiți cuvinte care să o încurajeze și termeni negativi când faceți referire la traficanți. În felul acesta ea nu se va simți obligată să se justifice.
- Unele victime nu doresc să aibă parte de serviciile oferite de instituțiile de asistență pentru victimele traficului uman pentru că simt că ar fi un lucru dezono-rant/rușinos în comunitățile din care fac parte. Astfel, preferă să primească ajutor de la serviciile specializate în ajutorarea victimelor violenței domestice sau de la serviciile pentru imigranți. Din acest motiv este bine să se stabilească legături între diferitele organizații care oferă ajutor.
- Trebuie luată în calcul importanța „onoarei” în multe din culturile acestor femei și ceea ce aceasta implică când vorbesc sau când tac. „Onoarea” trebuie luată în calcul când vrem să ajutăm oamenii.

Când se înaintează plângerea

- Nu o obligați să facă plângere oficială.
- Explicați avantajele și dezavantajele înaintării unei plângeri.
- Victimele se pot simți vinovate pentru ceea ce li s-a întâmplat personal și pot să se teamă să fie aduse în fața justiției ca și cum ar fi comis ele însele infracțiuni; Această percepție este strâns legată de percepția lor legată de „consimțământ”. Din acest motiv este important să li se explice că în cazuri de trafic uman con-ceptul de „consimțământ” nu este luat în considerare de vreme ce au fost forțate sau păcălite.

- Oferiți-i alternative pentru a nu fi nevoite să facă plângere;
- Alte temeri care le pot influența decizia de a înainta plângere țin de discriminare rasială, credințe religioase, faptul că sunt femei sau că sunt imigranți.
- Ideea de „timp pentru reflecție” există în unele țări și îi acordă femeii timp de cel puțin o lună la dispoziție pentru a decide dacă vor face sau nu plângere. Considerăm că acesta este un proces folositor care ar trebui aplicat în toate țările.
- Oferirea ajutorului nu trebuie condiționată de înaintarea unei plângeri. Nu suntem de acord cu practicile din anumite țări care deportează sau îndepărtează victimele care nu doresc să facă plângere împotriva traficanților. În cazul traficului de persoane, reîntoarcerea acasă nu trebuie să se facă forțat, ci să se sprijine pe acordul victimelor.
- Oferă victimei posibilitatea de a vedea plângerea nu ca pe o formă de răzbunare personală, ci ca pe o modalitate de a i se face dreptate și de a-și recăpăta drepturile.

NECESITĂȚILE VICTIMELOR

Victimele au nevoie de ajutor imediat dar și de durată. Este important să oferi ajutor la început dar și să o ajutăm să își imagineze un viitor mai bun, lucru care este esențial pentru vindecarea lor.

- Oferiți-i protecție pentru ca traficanții să nu o găsească, sau să facă rău familiei ei.
- Oferiți adăpost, îngrijiri medicale, sprijin psihologic și spiritual.
- Ajutați-le să obțină un document care să le ateste identitatea, ca un pașaport din țara lor de origine, drept de rezidență sau permis de muncă în țara în care trăiesc.
- Victimele trebuie să simtă că justiția dorește să le ajute, fapt care le va ajuta să își recupereze simțul identității ca cetățean. Trebuie, de asemenea, să simtă solidaritate cu alți oameni pentru a recâștiga încrederea în oameni.

- Oamenii și organizațiile care oferă ajutor trebuie să permită victimelor să preia controlul asupra propriei vieți și să participe la deciziile care le privesc și să nu le constrângă să adopte un anumit comportament.
- Găsirea unui loc de muncă este o prioritate.
- Femeile preferă să explice ceea ce li s-a întâmplat decât să răspundă la întrebări. Dacă observați că o femeie dorește să vorbească, folosiți această ocazie să inițiați un dialog și nu o obligați să ofere mai multe detalii în legătură cu subiecte care sunt mai importante pentru voi decât pentru ea însăși. Căutați momentele potrivite pentru a începe o discuție sau o convorbire.
- Victimele trebuie să recapete încredere. Ajutați-o să se simtă bine cu ea însăși și în locul în care locuiește. Trebuie să poată să se îmbrace cum îi place și să își decoreze spațiul așa cum își dorește.
- Victimele au nevoie să gândească pozitiv, și de multe ori au nevoie de afecțiune, însă nu o tratați ca pe un copil, ci ca pe o femeie.
- Umorul și glumele le ajută să își vindece rănilile.
- O nevoie urgentă, atât pentru victime cât și pentru acele persoane care nu au scăpat de sclavie, este să afle ce trebuie să facă și unde trebuie să meargă în orașul în care se află. Am descoperit că multe campanii de conștientizare nu sunt centrate pe informarea oamenilor despre traficul de persoane, ci au ca scop mai degrabă publicitatea în favoarea organizației care face „campania de conștientizare”.
- Este important să răspândim informația într-un mod creativ și în locuri cât mai variate. Este, de asemenea, important ca mass-media să conștientizeze problema traficului uman în multitudinea de forme pe care o îmbracă și ajutorul care se acordă victimelor.

Mulțumiri:

Dorim să aducem mulțumiri artistei Mónica Lignelli pentru imaginile pe care ni le-a oferit pentru a alcătui acest ghid. Mónica este o artistă argentiniană care trăiește în Spania și este implicată în lupta împotriva violenței contra femeilor și în eliberarea femeilor prin artă.

<http://www.monicalignelli.com>

Traducerea în română a fost posibilă datorită Lia Teletin, Asociația F.R.E.E., România,
www.asociatiafree.org

Ghidul se găsește în varianta online pe site-ul nostru www.mujerfrontera.com în engleză, spaniolă și franceză. Traducerea acestui text în orice altă limbă este binevenită și rugăm (în această situație, să ne informați asupra acestei intenții).

„Un copac care se prăbușește face mai mult zgomot decât o pădure care crește”.